

کلاس ابزی

دکتر یاسین حیات ابدی
معاون پژوهشی مدارس شاخص کرمان

نمودند. در همین راستا تمامی سازمان‌های دولتی و خصوصی بسیج شدند تا به کمک تلویزیون، شبکه‌های اجتماعی موجود و شیوه‌های آموزشی مجازی تعاملی، سازوکارهای بسیار گسترده‌ای را برای پیشبرد امور آموزشی و تحقیقاتی با تمرکز بر بستر فضای مجازی و آموزش از راه دور طراحی و تدوین نمایند. به این ترتیب، فعالیت‌های آموزشی تحت هیچ شرایطی تعطیل نمی‌شدند و دانش‌آموزان می‌توانستند از آموزش‌های معلمان خود استفاده کنند.

در ابتدا با اقدام سریع و مناسب وزارت آموزش و پرورش و هماهنگی مناسب این وزارت خانه با صداوسیما، برنامه‌های مناسبی شامل آموزش دروس پایه‌های مختلف با حضور برترین معلمان کشور ضبط و از طریق شبکه آموزش نمایش داده شد. در همین راستا، برنامه‌ای مدون اعلام می‌شد که بر اساس آن، دانش‌آموزان به صورت یک‌طرفه و بدون امکان سؤال از معلمان

اشاره

با گسترش بیماری کرونا در همه کشورهای جهان، بسیاری از مشاغل به دلیل ضرورت کاهش تجمع و رفت و آمد تعطیل شدند. مدارس نیز از این مورد مستثنی نبودند و برای جلوگیری از حضور تعداد زیادی دانش‌آموز در یک مکان، تعطیلی مدارس به سرعت فراگیر شد. کشور چین که کانون شیوع این ویروس در جهان بود، در دسامبر سال ۲۰۱۹ پیش‌گام تعطیلی مدارس شد. در این میان، آنچه اهمیت زیادی دارد این است که تعطیلی مدارس و مراکز آموزشی باعث تعطیلی فرایند یادگیری و آموزش نشد.

مدارس کشور با شعار «مدارس تعطیل اند اما آموزش و یادگیری تعطیل نیست» اقدام به آموزش از طریق رسانه‌های بصری و شبکه‌های مجازی و برخط (آنلاین) به دانش‌آموزان

۵. تخته سفید تعاملی؛
 ۶. برگزاری آزمون برخط؛
 ۷. ضبط ابر؛
 ۸. چت شخصی با اعضاء؛
 ۹. شخصی‌سازی محیط کلاس؛
 ۱۰. اتاق‌های برک اوت؛ برای دانش‌آموزان؛
 ۱۱. مدل‌ها و چیدمان‌های مختلف؛ برای مدل‌ها و چیدمان‌های مختلف برای یک کلاس
- اما این روش هم با مشکلاتی از قبیل نبود تلفن همراه هوشمند، احتمال قطعی اینترنت و هزینه نسبتاً بالای فراهم‌سازی این زیرساخت برای مدارس همراه بود. به همین دلیل، خیلی از مدارس نتوانستند از این شیوه آموزشی استفاده کنند و تنها مدارس خیلی خاص از آن به طور مفید بهره بردن. بدین ترتیب، آموزش از این طریق رشد چندانی نداشته است. همان‌طور که گفته شد، تمامی شیوه‌های آموزش مجازی و از راه دور مشکلاتی داشتند ولی به دلیل گستردگی آن‌ها و همپوشانی شان توانستند خیلی از مشکلات دانش‌آموزان در زمینه‌های آموزشی را رفع کنند. در همین راستا وزارت آموزش و پرورش با تلاش شبانه‌روزی، سامانه «شاد» را راهاندازی کرد و به کمک این سامانه با شرایط فراهم‌شده برای دانش‌آموزان از قبیل اینترنت رایگان در حین استفاده از سامانه، حضور و غیاب مؤثر معلمان دلسووز و ارتباط تعاملی سازنده و برخط، شرایط آموزش به بهترین شیوه را برای دانش‌آموزان و معلمان عزیز فراهم آورد.
- در انتهای ذکر این موضوع خالی از لطف نیست که هیچ‌یک از روش‌های آموزشی استفاده شده نمی‌تواند رابطه عاطفی زیبای میان دانش‌آموز و معلم را ایجاد یا تقویت کند و این بزرگ‌ترین نقص روش‌های جایگزین آموزش حضوری است. این نقص بزرگ مانع آن می‌شود که شبکه‌های مجازی و آموزش‌های برخط را جایگزین کلاس‌های حضوری مدرسه کنیم. به امید آنکه بتوانیم با رعایت موازین بهداشتی، هرچه سریع‌تر بر کرونا غلبه کنیم و دانش‌آموزان و معلمان عزیز را در کلاس‌های درس بیینیم.
- * پی‌نوشت‌ها**
- (منظور ضبط در فضای ابری است) تصاویر ضبط شده در آموزش آنلاین به فضای ابری منتقل می‌شود و از طریق سرو در بستر اینترنت ذخیره و پس از اتمام کلاس به صورت آفلاین قابل مشاهده خواهد بود.
 - اتاق‌های برک آوت اتاق‌های فرعی هستند که می‌توانند در یک جلسه آموزشی ایجاد می‌شوند. آن‌ها برای تقسیم یک گروه بزرگ به گروه‌های کوچکتر که می‌توانند صحبت یا همکاری کنند مفید می‌باشد.

اقدام به یادگیری مفاهیم درسی می‌نمودند. این مسئله از نواقص اصلی این سبک از آموزش بود اما به دلیل در دسترس بودن همگانی تلویزیون در سراسر کشور، شیوه آموزشی یاد شده در ابتدای مورد استقبال فراوان دانش‌آموزان و خانواده‌های محترم آن‌ها قرار گرفت. به همین سبب، صداوسیما با انگیزه فراوان به برنامه‌های خود ادامه داد اما به دلیل یک طرفه بودن آموزش از این طریق، رضایت دانش‌آموزان روزبه‌روز کم و کمتر و سوالات درسی‌شان در مورد مفاهیم آموزش داده شده بیشتر شد. در همین راستا، مدارس تصمیم گرفتند به کمک شبکه‌های مجازی مختلف اقدام به تدریس و رفع اشکال دانش‌آموزان نمایند و با ساخت محتواهای صوتی یا ویدئویی از کلاس درس خود، به آموزش پردازند. همین مسئله وقت زیادی از معلمان محترم می‌گرفت اما از آنجا که معلمی یک عشق است، معلمان با جذب هر چه بیشتر سعی در آماده‌سازی محتوای بهتر در راستای آموزش کیفی‌تر نمودند و همین روند را ادامه دادند اما استفاده از این شیوه آموزشی برای معلمان بسیار دشوار بود. در این میان، از جمله مشکلات معلمان عزیز می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

۲۱

در ابتدای با اقدام سریع و مناسب وزارت آموزش و پرورش و همه‌نگی مناسب این وزارت‌خانه با صداوسیما، برنامه‌های مناسبی با حضور برترین معلمان کشور ضبط و از طریق شبکه آموزش نمایش داده شد

۱. عدم توانایی معلمان در حضور و غیاب دانش‌آموزان؛
 ۲. احتمال قطع شدن اتصال اینترنت دانش‌آموزان و معلمان در حین تدریس؛
 ۳. هزینه اینترنت مصرفی برای خانواده‌ها و معلمان عزیز؛
 ۴. نداشتن تلفن همراه هوشمند مناسب برای اتصال به برنامه‌های آموزشی؛
 ۵. سوال کردن دانش‌آموزان در تمامی ساعت روز و کاهش یافتن زمان استراحت معلمان؛
 ۶. نبود ارتباط تعاملی واقعی بین دانش‌آموزان و معلمان.
- به دلیل مشکلات یاد شده و به خصوص مشکل نبود ارتباط تعاملی مناسب بین دانش‌آموزان و معلمان، بعضی از مدارس تصمیم گرفتند از بستر نرم‌افزارهای تعاملی برخط مانند AdobeConnect و بیزگی‌های این نرم‌افزاری توان به این موارد اشاره کرد.
۱. ارتباط برخط (آنلاین) و تعاملی مناسب بین دانش‌آموزان و معلمان در زمان کلاس؛
 ۲. امکان به اشتراک‌گذاری تصویر و صدا و محتوای آموزشی با دانش‌آموزان؛
 ۳. امکان پاسخ‌گویی برخط به سوالات دانش‌آموزان و اعلام نظر سایر دانش‌آموزان در باره سوال مربوطه؛
 ۴. نظرسنجی سریع؛